

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Departament Elektroenergetyki i Gazu

DELG-WG.053.2.2023.MS
2272500.9681561.7925406
Warszawa, 13-04-2023

Szanowny Panie Prezesie,

należy zaznaczyć, że rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 lutego 2021 r. w sprawie sposobu i trybu wprowadzania ograniczeń w poborze gazu ziemnego zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie ograniczeń w poborze gazu” realizuje przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1938 z dnia 25 października 2017 r. dotyczącego środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (UE) nr 994/2010 zwane dalej „rozporządzeniem (UE) 2017/1938”. Rozporządzenie (UE) 2017/1938 wymaga, aby środki na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa dostaw gazu ziemnego zawarte w planie działań zapobiegawczych i planie na wypadek sytuacji nadzwyczajnej, którym jest rozporządzenie w sprawie ograniczeń w poborze gazu, zgodnie z art. 8 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2017/1938, były przejrzyste, proporcjonalne, niedyskryminacyjne oraz nie zakłócały konkurencji. Dodatkowo, katalog odbiorców, którzy podlegają szczególnej ochronie został określony w art. 2 pkt 5 i 6 rozporządzenia (UE) 2017/1938. Tym samym, przepisy rozporządzenia (UE) 2017/1938 nie dają państwom członkowskim pełnej swobody w opracowywaniu środków podejmowanych w celu usunięcia lub ograniczenia skutków zakłócenia dostaw gazu, a także w określaniu katalogu odbiorców chronionych, który podlega notyfikacji Komisji Europejskiej zgodnie z art. 6 ust. 1.

Z drugiej natomiast strony, w wyniku prowadzonych w ostatnich latach inwestycji infrastrukturalnych (w tym: rozbudowie terminalu LNG w Świnoujściu, budowie interkonektorów z Litwą i Słowacją, powstaniu połączenia gazowego z Norweskim Szelfem Kontynentalnym poprzez gazociąg Baltic Pipe) prawdopodobieństwo wprowadzenia ograniczeń w poborze gazu ziemnego, znajduje się na najniższym od wielu lat poziomie. Przekazanie przez operatorów systemu gazowego informacji dotyczących maksymalnych godzinowych i dobowych ilości poboru gazu ziemnego w stopniach zasilania od pierwszego do dwunastego, wynika z obowiązku, o którym mowa w § 6 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lutego 2021 r. w sprawie sposobu i trybu wprowadzania ograniczeń w poborze gazu ziemnego (dalej jako: rozporządzenie w sprawie ograniczeń w poborze gazu), nałożonego na tego operatora. Otrzymanie ww. informacji przez jakiegokolwiek odbiorcę paliwa gazowego nie świadczy o występującym ryzyku wprowadzenia ograniczeń, a jedynie o realizacji obowiązków nałożonych na operatorów systemu gazowego w sprawie ograniczeń w poborze gazu, o czym informowała również Polska Spółka Gazownictwa w

opublikowanych komunikatach¹². Mając na uwadze powyższe, należy podkreślić, że dostawy gazu ziemnego do hurtowni farmaceutycznych oraz innych przedstawicieli sektora farmaceutycznego, jak również do wszystkich pozostałych odbiorców w kraju, zostały odpowiednio zabezpieczone.

Należy również podkreślić, że w ramach podstawowych narzędzi nierynkowych stosowanych w przypadku wystąpienia sytuacji nadzwyczajnej kluczową rolę odgrywają zapasy obowiązkowe gazu ziemnego. Zgodnie z art. 24 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o *zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym* zwana dalej „ustawą o zapasach”, każde przedsiębiorstwo wykonujące działalność gospodarczą w zakresie obrotu gazem ziemnym z zagranicą i podmiot dokonujący przywozu gazu ziemnego z zagranicy, zobowiązane są do utrzymywania zapasów gazu ziemnego odpowiadających co najmniej trzydziestodniowemu średniemu dziennemu przywozowi tego gazu. Obowiązek magazynowania gazu ziemnego przez przedsiębiorstwa jest elementem zapewnienia bezpieczeństwa paliwowego państwa, gwarantującym stabilność dostaw oraz minimalizującym skutki niedoboru gazu na rynku.

Kolejnym środkiem nierynkowym, zabezpieczającym funkcjonowanie systemu gazowego, są wspomniane w przekazanym piśmie ograniczenia w poborze gazu ziemnego. Sposób i tryb wprowadzania ograniczeń w poborze gazu ziemnego zgodnie z art. 55 ustawy o zapasach określony jest w rozporządzeniu w sprawie ograniczeń w poborze gazu. Należy zwrócić uwagę na fakt, że ograniczenia w poborze gazu ziemnego, w tym wprowadzony w rozporządzeniu dwunastostopniowy tryb wprowadzania ograniczeń zgodnie z §3 rozporządzenia w sprawie ograniczeń w poborze gazu ma za zadanie zapewnić odpowiednie narzędzia do bilansowania systemu gazowego w przypadku, kiedy zastosowane do tej pory środki były niewystarczające do zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa dostaw. Stopień wprowadzenia ograniczenia jest proporcjonalny do niedoboru gazu ziemnego w systemie gazowym, a maksymalna wielkość poboru gazu ziemnego określona w poszczególnych stopniach zasilania systemu gazowego ustalana jest przez operatorów systemów gazowych na podstawie danych własnych oraz informacji przekazanych przez odbiorców podłączonych do sieci gazowej. Wprowadzenie stopniowanego systemu ograniczeń w poborze gazu ziemnego dla odbiorców podłączonych do sieci gazowej pozwala na łagodzenie skutków niedoboru gazu ziemnego w systemie gazowym, nie powodując zagrożenia bezpieczeństwa osób ani uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych.

Mając na uwadze powyższe, realizację podnoszonych obaw dotyczących wprowadzenia ograniczeń w poborze gazu ziemnego, dzięki zrealizowanym w ostatnich latach inwestycjom infrastrukturalnym, należy uznać jako niezwykle mało prawdopodobne, a ich ewentualna realizacja mogłoby się odbyć dopiero w sytuacji znacznego zakłócenia dostaw. Dodatkowo, jak wspomniano na wstępie, rozporządzenie w sprawie ograniczeń w poborze gazu, jako jeden z środków określonych w rozporządzeniu (UE) 2017/1938 musi być zgodne z jego przepisami, co w zauważalny sposób ogranicza swobodę w tworzeniu jego przepisów.

¹ <https://www.psgaz.pl/aktualnosci/bezpieczenstwo-dostaw-gazu-nie-jest-zagrozone>

² <https://www.psgaz.pl/aktualnosci/bezpieczenstwo-dostaw-gazu-nie-jest-zagrozone-1>

